

Dôvodová správa – všeobecná časť

Ministerstvo financií Slovenskej republiky na základe uznesenia Vlády Slovenskej republiky č. 196 zo 7. apríla 2025 úloha B.8. a uznesenia Vlády Slovenskej republiky č. 634 zo 17. decembra 2025 úloha B.1. predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“).

Cieľom návrhu zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2 z 27. novembra 2024, ktorou sa mení smernica 2009/138/ES, pokiaľ ide o proporcionalitu, kvalitu dohľadu, predkladanie informácií, opatrenia týkajúce sa dlhodobých záruk, makroprudenciálne nástroje, riziká ohrozujúce udržateľnosť a dohľad nad skupinou a cezhraničný dohľad, a ktorou sa menia smernice 2002/87/ES a 2013/34/EÚ (Ú. v. EÚ L, 2025/2, 8.1.2025) (ďalej len „smernica (EÚ) 2025/2“).

Návrh zákona obsahuje aj transpozíciu delegovanej smernice Komisie (EÚ) 2026/374 z 20. februára 2026, ktorou sa mení delegovaná smernica (EÚ) 2017/593, pokiaľ ide o podmienky poskytovania služieb vykonávania a prieskumu tretími stranami investičným spoločnostiam, ktoré poskytujú služby správy portfólia alebo iné investičné či vedľajšie služby (Ú. v. EÚ L, 2026/374, 2.6.2026) (ďalej len „delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2026/374“). Touto smernicou sa požaduje, aby bez ohľadu na to, či obchodník s cennými papiermi platí za investičný prieskum spoločne alebo samostatne, je povinný každoročne posudzovať kvalitu investičného prieskumu a v prípade zistených nedostatkov v kvalite investičného prieskumu je povinný prijať vhodné opatrenia na nápravu danej situácie.

Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009) v platnom znení (ďalej len „smernica 2009/138/ES v platnom znení“) sa pre sektor poistenia a zaistenia vytvorili harmonizovanejšie prudenciálne pravidlá založené viac na rizikách. Uplatňovanie uvedenej smernice významne prispelo k posilneniu finančného systému v Únii a zvýšilo odolnosť poisťovní a zaistovní voči rôznym rizikám. Napriek tomu, že táto smernica je veľmi komplexná, pri jej uplatňovaní sa zistili niektoré nedostatky ovplyvňujúce poisťovne a zaistovne, čo viedlo k potrebe ju v niektorých smeroch zmeniť ako aj doplniť o nové ustanovenia, ktoré umožnia zlepšiť fungovanie celého európskeho poisťného sektora.

Z týchto dôvodov návrh zákona na základe smernice (EÚ) 2025/2 prináša zmeny, ktorými sa zlepšuje uplatňovanie zásady proporcionality vo vzťahu k malým a menej zložitým subjektom a skupinám, čím sa znižuje ich nadmerné administratívne zaťaženie, zvyšuje sa podpora dlhodobých investícií poisťovní, čo umožňuje viac investícií prostredníctvom kapitálového trhu v súlade s cieľmi Únie úspor a investícií (SIU - Savings and investments union) a prináša väčšiu podporu udržateľného financovania, ktorým sa financovanie nasmeruje viac do investícií, ktoré znižujú expozíciu voči klimatickým a environmentálnym rizikám. Ďalšími cieľmi návrhu zákona je zlepšenie spolupráce medzi orgánmi dohľadov za účelom lepšej identifikácie, monitorovania a analýzy možných rizík ohrozujúcich stabilitu finančného systému, zavedenia nových makroprudenciálnych opatrení, podrobnejšia úprava postupu likvidácie poisťovní a obchodníkov s cennými papiermi pri ich zániku, ako aj detailnejšia úprava podmienok pôsobenia pobočiek zahraničných poisťovní na území Slovenskej republiky.

Návrh zákona nemá sociálne vplyvy, vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyv na limit verejných výdavkov, vplyv na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na životné prostredie, na služby verejnej správy pre občana a nemá vplyvy ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Prijatie navrhovaného zákona bude mať pozitívny aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Predložený návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, nálezmi ústavného súdu, inými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, s právom Európskej únie a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje 30. januára 2027.